

บทที่ 1

แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับโครงสร้างของแบบจำลองดุลยภาพทั่วไป

1.1 แนวคิดเชิงทฤษฎีของการวิเคราะห์ด้วยแบบจำลองคำนวณดุลยภาพทั่วไป

แนวคิดของการคำนวณดุลยภาพทั่วไปอยู่ภายใต้ข้อสมมติที่ว่าระบบเศรษฐกิจโดยทั่วไปในระยะเวลาหนึ่งจะอยู่ในภาวะสมดุล ซึ่งเป็นข้อสมมติที่อิงตามกฎของวอลลาส (Wallas's Law) ทั้งนี้หากเศรษฐกิจส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากปัจจัยภายนอกทำให้ไม่อยู่ในภาวะสมดุลระบบเศรษฐกิจก็จะมีกระบวนการปรับตัวตามพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งการปรับตัวดังกล่าวจะเกิดขึ้นตลอดเวลาจนกระทั่งระบบเศรษฐกิจกลับเข้าสู่ภาวะดุลยภาพโดยทั่วไป (General Equilibrium) อีกครั้งหนึ่ง โดยข้อสมมตินี้ได้กล่าวไว้ว่าหากระบบเศรษฐกิจประกอบด้วยตลาดสินค้าจำนวน n ตลาด หากตลาดสินค้า $n-1$ ตลาดอยู่ในภาวะสมดุลและถึงแม้ว่าจะมีปัจจัยภายนอกส่งผลกระทบต่อดุลยภาพของตลาดที่เหลือในที่สุดแล้วจะมีการปรับตัวในตลาดที่เหลือจนกลับเข้าสู่ภาวะสมดุล จึงทำให้ทุกตลาดสินค้าอยู่ในภาวะสมดุลและเกิดความสมดุลโดยทั่วไป

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นอาจกล่าวได้ว่าการปรับตัวตามโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับผลกระทบและปรับตัวตามพฤติกรรมในส่วนต่าง ๆ เพื่อเข้าสู่ดุลยภาพใหม่ (New Equilibrium) ทั้งนี้การเคลื่อนย้ายดุลยภาพของระบบเศรษฐกิจจะมีผลกระทบต่อสาขาการผลิตต่าง ๆ มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับว่าสาขาเศรษฐกิจในแหล่งนั้นมีโครงสร้างของปัจจัยเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง (Structure Share of Economics) ที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใดดังนั้นการคำนวณดุลยภาพทั่วไปของระบบเศรษฐกิจจึงเป็นการคำนวณเพื่อวัดผลการเปลี่ยนแปลงของสาขาเศรษฐกิจต่าง ๆ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใดอันเนื่องมาจากปัจจัยภายนอก (Exogenous Economic Factor) การคำนวณและการวัดผลของการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจจะช่วยให้ทราบถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลงและขนาดเชิงปริมาณที่เปลี่ยนแปลงไปด้วย (Dixon, et al., 1992)

ความรุนแรงมากน้อยของผลกระทบของสาขาเศรษฐกิจในแต่ละสาขานั้น ภายใต้แนวคิดของการคำนวณดุลยภาพทั่วไปขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางเศรษฐกิจที่สำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรกโครงสร้างของเศรษฐกิจนั้นมีสัดส่วนปัจจัยเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงและเกี่ยวข้องอยู่มากน้อยเพียงใด ถ้าหากโครงสร้างของเศรษฐกิจนั้นมีสัดส่วนปัจจัยเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงและเกี่ยวข้องอยู่ค่อนข้างสูงผลกระทบก็จะสูงตามไปด้วย แต่ถ้าหากเกี่ยวข้องกันในสัดส่วนที่ต่ำผลกระทบก็จะต่ำไปด้วย ประการที่สองคือพฤติกรรมปรับตัวทางเศรษฐกิจ (Behavior of Economics) ซึ่งสามารถวัดได้จากค่า

ความยืดหยุ่น (Elasticity) โดยสาขาเศรษฐกิจที่มีความยืดหยุ่นสูงหรือมีพฤติกรรมการปรับตัวต่อปัจจัยเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงสูงจะสามารถหลีกเลี่ยงปัญหาได้ดีกว่า

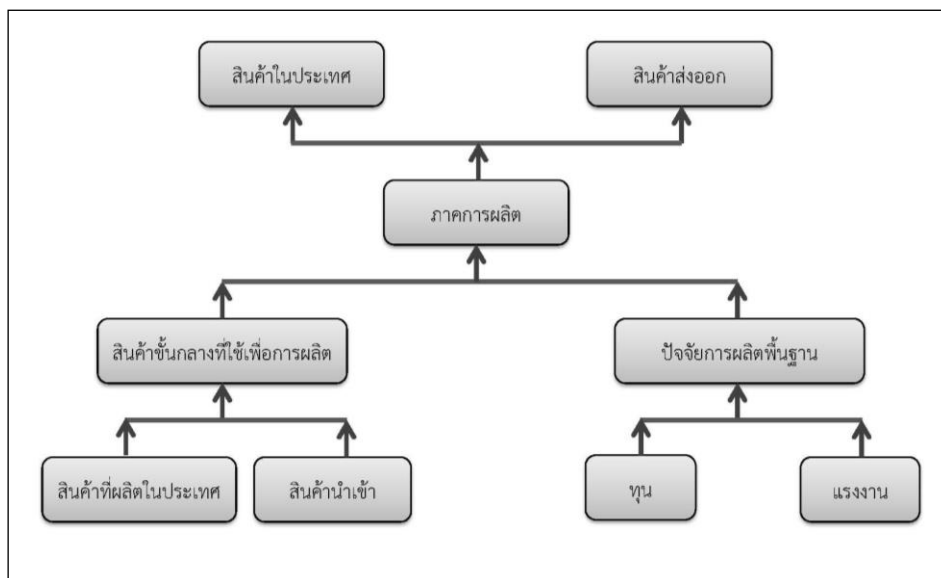
1.2 แนวคิดเกี่ยวกับฐานข้อมูลตารางบัญชีเมทริกซ์สังคม

แบบจำลองคำนวณดุลยภาพทั่วไปพัฒนามาจากแนวคิดการวิเคราะห์โดยใช้บัญชีเมทริกซ์สังคม (Social Accounting Matrix: SAM) ซึ่งเป็นตารางแสดงการหมุนเวียนของสินค้า ปัจจัยการผลิต เงินโอน ระหว่างอุตสาหกรรม ครุภัณฑ์ รัฐบาล ผู้นำเข้า และผู้ส่งออก ในระบบเศรษฐกิจรวม อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์โดยใช้บัญชีเมทริกซ์สังคมมีข้อจำกัดอยู่มาก ประการแรก ตัวแปรต่าง ๆ ในบัญชีเมทริกซ์สังคม ถูกแสดงในรูปของมูลค่า (Value) ดังนั้นการใช้บัญชีเมทริกซ์สังคมในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจะแสดงผลที่เกิดขึ้นต่อตัวแปรต่าง ๆ ในรูปของมูลค่าเท่านั้น ไม่สามารถแยกผลกระทบออกเป็นราคาและปริมาณได้ (Tolor & Rosenweig, 1984) ประการที่สอง การวิเคราะห์โดยใช้บัญชีเมทริกซ์สังคมมีข้อสมมติว่าอุปทานของปัจจัยการผลิต เช่น แรงงาน ทุน สามารถตอบสนองต่ออุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นได้ไม่จำกัด หรือ ไม่มีข้อจำกัดทางด้านทรัพยากร (Resource Constraint) ซึ่งเป็นข้อสมมติที่ไม่สมจริงนักในขณะที่แบบจำลองดุลยภาพทั่วไปซึ่งใช้บัญชีเมทริกซ์สังคมเป็นฐานข้อมูลได้แยกความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่อยู่ในรูปของมูลค่าให้อยู่ในรูปของราคาและปริมาณ จึงทำให้การวิเคราะห์ที่ใช้แบบจำลองดุลยภาพทั่วไปสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรต่าง ๆ โดยแยกเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านราคาและการเปลี่ยนแปลงด้านปริมาณได้ นอกจากนี้แบบจำลองคำนวณดุลยภาพทั่วไปยังสามารถใช้ในการ Calibration เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient) พารามิเตอร์ (Parameter) และค่าความยืดหยุ่น (Elasticity) เช่น ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาและรายได้ของครัวเรือน ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่างประเทศต่อราคาสินค้าส่งออก เป็นต้น เพื่อนำมาใช้ในการศึกษา วิเคราะห์ และประเมินผล นโยบายและมาตรการทางการค้า

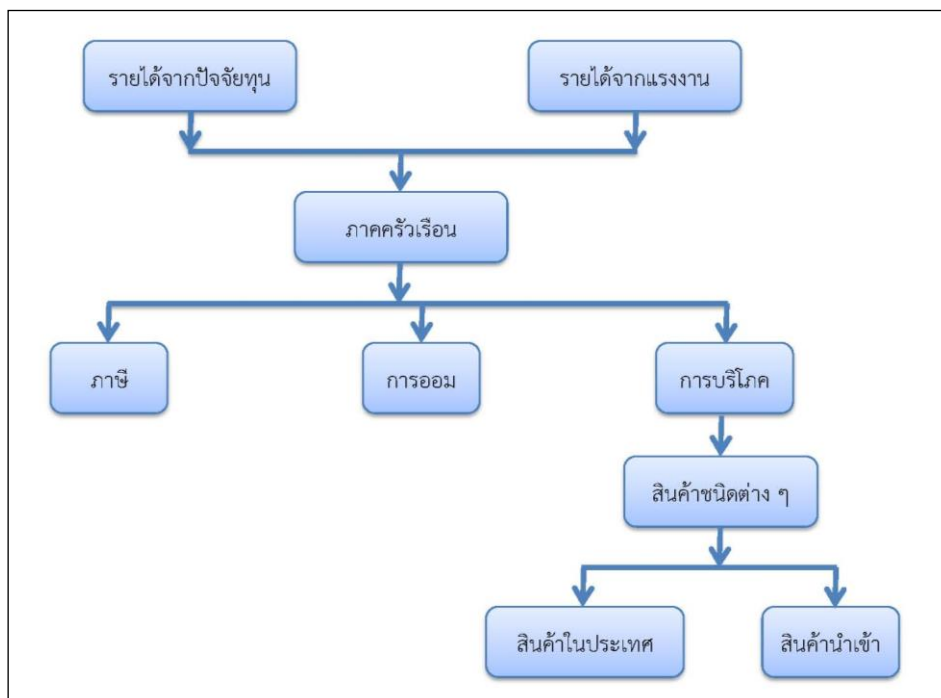
1.3 หลักการโครงสร้างของแบบจำลองคำนวณดุลยภาพทั่วไป

พฤติกรรมทางเศรษฐกิจของมนุษย์ ทั้งด้านผู้ผลิตซึ่งต้องการกำไรสูงสุดและต้นทุนการผลิตต่ำที่สุด และด้านผู้บริโภค ซึ่งต้องการอรรถประโยชน์ (Utility) สูงที่สุด โดยแบบจำลองคำนวณดุลยภาพทั่วไปเน้นบทบาทของราคาปัจจัยการผลิต และราคาสินค้า ที่จะมีผลต่อการตัดสินใจในการผลิตของผู้ผลิต และการบริโภคของครัวเรือน ดังแสดงในรูปที่ 1.1, 1.2 และ 1.3 ตามลำดับ ทั้งนี้ ระบบสมการในแบบจำลองคำนวณดุลยภาพทั่วไปจะเป็นตัวทำให้ราคามีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้อุปสงค์เท่ากับอุปทานและตลาดเกิดดุลยภาพ ทำให้แบบจำลองคำนวณดุลยภาพทั่วไปถูกนำมาใช้อธิบายอุปสงค์ของผู้บริโภคและอุปทานของผู้ผลิตในการกำหนดราคาสินค้าและปัจจัยการผลิต รวมถึงการกำหนดนโยบายการค้าของรัฐ เช่น การอุดหนุนราคาสินค้า การกำหนดเพดานราคา การกำหนดโควตาสินค้าเพื่อการนำเข้าและส่งออก การลดหรือยกเลิกอัตราภาษีศุลกากร และผลกระทบต่อนโยบายการค้าที่จะมีผลต่อระบบ

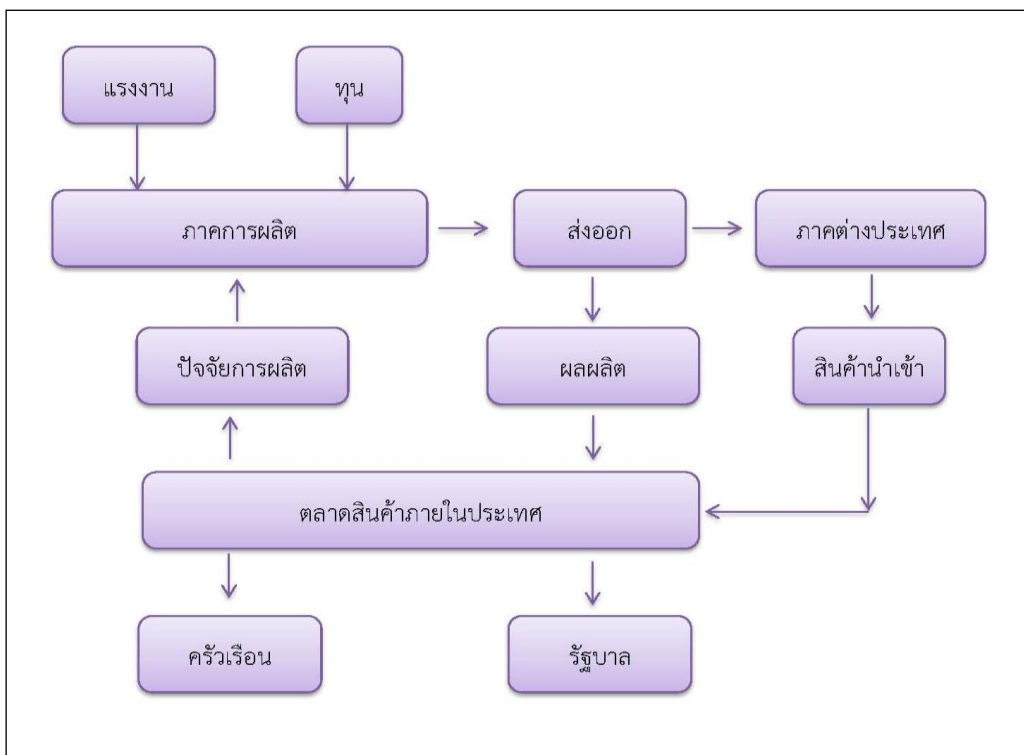
เศรษฐกิจ ผลกระทบของนโยบายต่าง ๆ ของรัฐจะส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้ผลิตและผู้บริโภคและสวัสดิการของสังคมในที่สุด (Pagan & Shannon, 1985; Wongwatansin, 1999)

รูปที่ 1.1 โครงสร้างการผลิต (Production Structure) ในแบบจำลอง CGE

รูปที่ 1.2 รูปแบบการบริโภค (Pattern of Demand) และรายได้ของครัวเรือนในแบบจำลอง CGE

รูปที่ 1.3 การไหลเวียนของผลผลิตและปัจจัยการผลิตในแบบจำลอง CGE และการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ

1.4 แนวทางการวิเคราะห์ผลกระทบของการมี 3G/4G ต่อเศรษฐกิจไทย

กรอบแนวคิด CGE ที่กล่าวมาดังกล่าวสามารถประยุกต์ใช้เพื่อศึกษาผลกระทบของการมี 3G/4G ต่อเศรษฐกิจไทย ในการศึกษานี้จะวัดผลกระทบจากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นของผู้ประกอบการที่ได้รับใบอนุญาตเพื่อรองรับการมี 3G/4G โดยอ้างอิงจากข้อมูลการเพิ่มขึ้นของมูลค่าทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการของผู้ให้บริการระหว่างปี พ.ศ.2555-2556 โดยจะพบว่าหลังจาก กสทช. ให้ใบอนุญาตประกอบกิจการ 3G/4G ในปี พ.ศ.2555 ทั้ง 3 รายใหญ่ ได้แก่ กลุ่ม AIS กลุ่ม DTAC และกลุ่ม TRUE มีมูลค่าทรัพย์สินเพิ่มขึ้นจาก 40,297 / 10,114 และ 86,680 ล้านบาท เป็น 56,422 / 17,099 และ 72,162 ล้านบาท ตามลำดับ ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 1.1 มูลค่าการลงทุนที่เพิ่มขึ้นนี้ นอกจากจะก่อให้เกิดผลกระทบเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจทางตรงแล้ว ยังมีผลก่อให้เกิดผลกระทบทางอ้อมต่อส่วนอื่น ๆ ในระบบเศรษฐกิจอีกด้วย อาทิเช่น การที่เทคโนโลยี 3G/4G สามารถสนับสนุนธุรกิจอื่น ๆ เช่น การเงินการธนาคาร การค้าส่งค้าปลีก การขนส่ง ฯลฯ ทำให้ธุรกิจเหล่านั้นขยายตัวตามไปด้วย

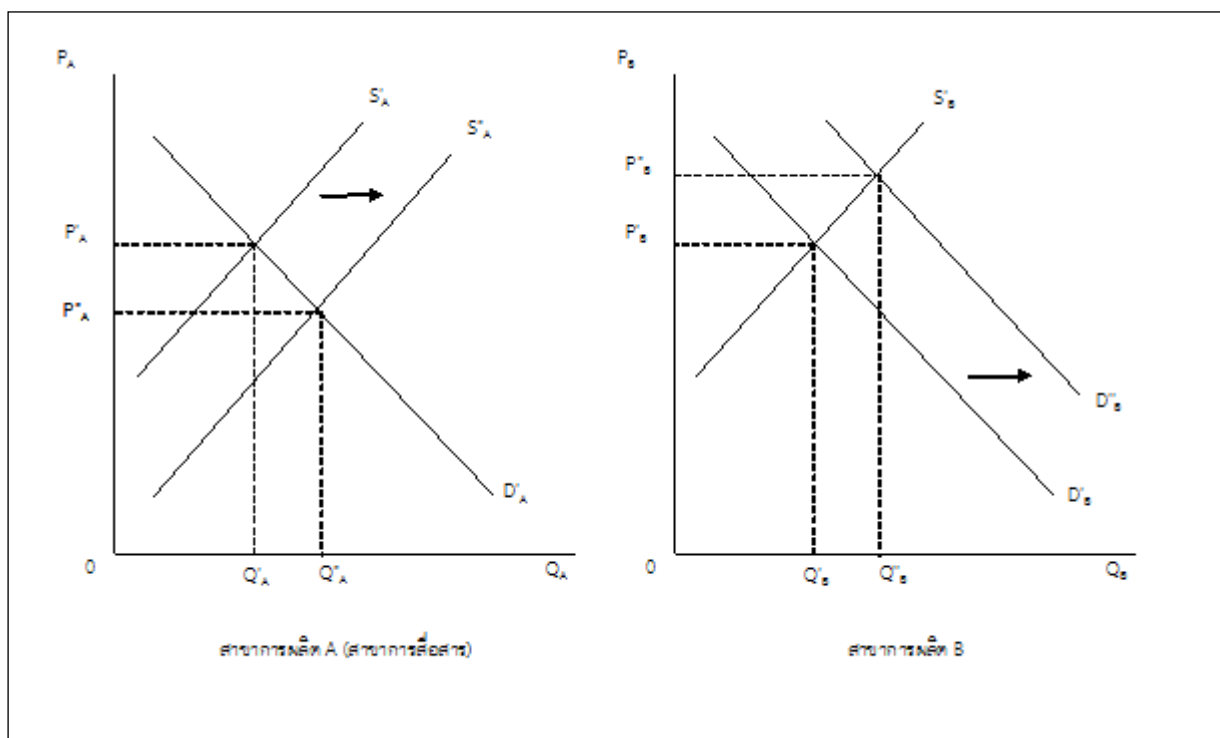
ตารางที่ 1.1 ข้อมูลทรัพย์สินของผู้ให้บริการระหว่างปี พ.ศ.2555–2556

หน่วย: ล้านบาท

รายการลงทุนในทรัพย์สิน	AIS		DTAC		TRUE	
	2556	2555	2556	2555	2556	2555
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	35,922	11,140	15,120	5,450	72,162	86,680
สินทรัพย์ภายใต้สัญญาอนุญาตให้ดำเนินการ	20,500	29,157				
เครื่องมือและอุปกรณ์สัมปทานระหว่างติดตั้ง			1,979	4,665		
รวม	56,422	40,297	17,099	10,114	72,162	86,680

การวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลอง CGE จะแสดงถึงความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันระหว่างสาขาการผลิตต่าง ๆ รวมถึงความเชื่อมโยงกับด้านอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศ จึงไม่สามารถแสดงกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยใช้อุปกรณ์ได้โดยง่ายดังเช่นการวิเคราะห์แบบดุลยภาพบางส่วน ในที่นี้จะประยุกต์ใช้อุปกรณ์ของเส้นอุปสงค์และเส้นอุปทานเพื่อแสดงเป็นตัวอย่างคร่าว ๆ ว่าผลกระทบที่เชื่อมโยงกันในระบบเศรษฐกิจเมื่อผู้ให้บริการมีการลงทุนในระบบ 3G มากขึ้นนั้นควรจะเป็นเช่นไร

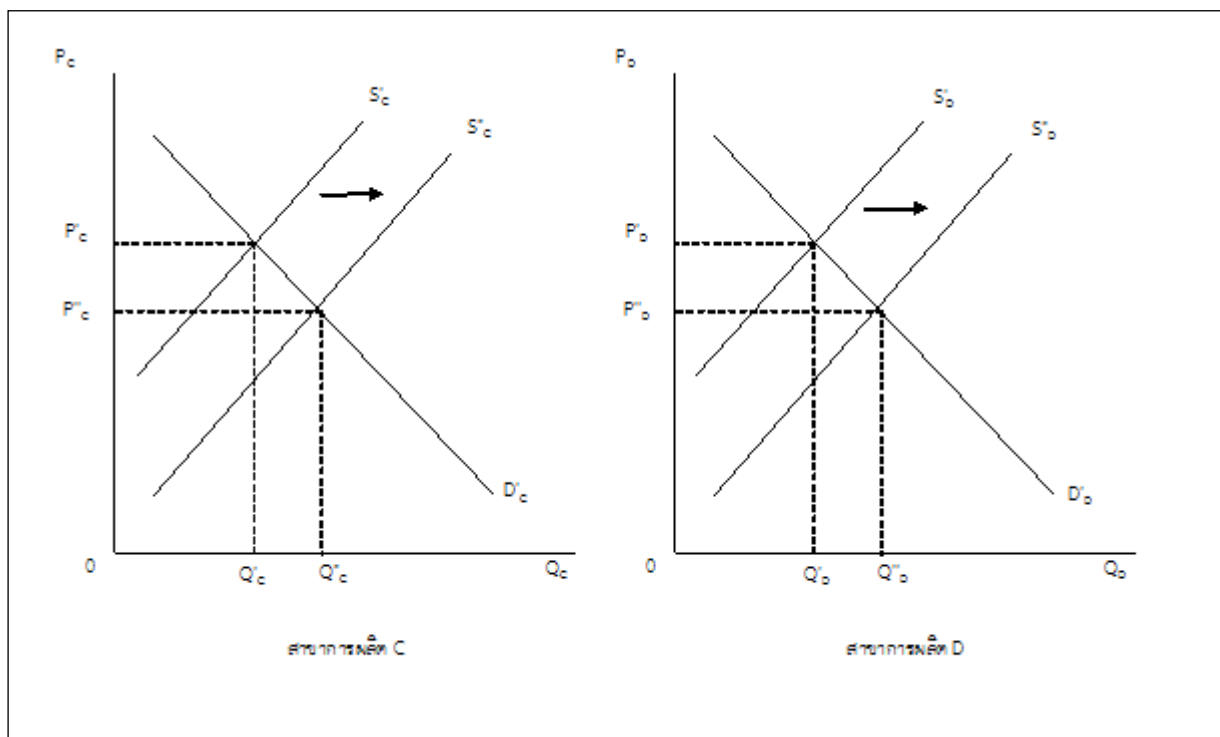
เมื่อมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับ 3G/4G จะก่อให้เกิดผลกระทบทางตรงขึ้นทันทีในระบบเศรษฐกิจ คือ ทำให้มีความต้องการปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นเพื่อการลงทุนในสาขาการสื่อสาร อาทิเช่น การก่อสร้างสถานีฐาน การติดตั้งเสาส่งสัญญาณและอุปกรณ์ เป็นต้น และจะทำให้ปริมาณทุนในสาขาการสื่อสารเพิ่มขึ้น จากรูปที่ 1.4 จะพบว่าเมื่อมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้นจะทำให้เส้นอุปสงค์ต่อผลผลิตที่เป็นปัจจัยการผลิตสำหรับการลงทุน (สาขาการผลิต B) เคลื่อนไปทางขวามือจากเดิม D'_B เป็น D''_B ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตของสาขาการผลิต B ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากเดิม Q'_B เป็น Q''_B นอกจากนี้เมื่อมีการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้นแล้ว ก็จะทำให้ปริมาณทุนในสาขาการสื่อสารมีมากขึ้น ทำให้เส้นอุปทานของสาขาการสื่อสาร (สาขาการผลิต A) เคลื่อนไปทางขวามือจากเดิม S'_A เป็น S''_A ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตของสาขาการผลิต A ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากเดิม Q'_A เป็น Q''_A นอกจากนี้ยังมีผลทำให้ราคาของผลผลิตสาขา A ปรับตัวลดลงจากเดิม P'_A เป็น P''_A อีกด้วย โดยสรุปจะพบว่าผลกระทบทางตรงที่อาจเกิดขึ้นทันทีจากการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับ 3G/4G คือ จะทำให้สาขาบริการการสื่อสารขยายตัวและมีอัตราค่าบริการลดลง นอกจากนี้จะยังมีผลทำให้สาขาการผลิตอื่น ๆ ที่จำเป็นสำหรับการลงทุน เช่น บริการการก่อสร้าง การผลิตอุปกรณ์สื่อสาร ฯลฯ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

รูปที่ 1.4 ผลกระทบทางตรงจากการลงทุนเพิ่มขึ้นในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับ 3G/4G

นอกจากผลกระทบทางตรงของการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่ทำให้สาขาการสื่อสารมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นแล้ว การขยายตัวของสาขาการสื่อสารยังส่งผลแพร่กระจายไปยังสาขาอื่น ๆ ได้อีกโดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่าการเชื่อมโยงไปข้างหน้า (Forward Linkage) กล่าวคือ เมื่อสาขาการสื่อสารมีการขยายตัวก็หมายความว่า จะมีบริการการสื่อสารที่มากขึ้นและมีประสิทธิภาพสูงขึ้นไปสนับสนุนธุรกิจอื่น ๆ เช่น การเงินการธนาคาร ประกันภัย การขนส่ง การค้าปลีก การค้าส่ง ฯลฯ ทำให้สาขาการผลิตเหล่านี้ขยายตัวตามไปด้วย นอกจากนี้ยังมีผลกระทบอีกช่องทางหนึ่งคือการเชื่อมโยงไปข้างหลัง (Backward Linkage) กล่าวคือ เมื่อสาขาการสื่อสารขยายตัว ก็จะมีความต้องการบริการและสินค้าอื่น ๆ เพื่อรองรับความต้องการใช้ในสาขาการสื่อสารมากขึ้น อาทิเช่น ความต้องการอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ คอมพิวเตอร์ ความต้องการใช้บริการทางการเงิน ฯลฯ มีผลทำให้สาขาการผลิตที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ขยายตัวตามไปด้วย เมื่อพิจารณารูปที่ 1.5 จะพบว่าสาขาการผลิตที่ได้รับผลกระทบจากการเชื่อมโยงไปข้างหน้า (สาขาการผลิต C) เช่น การเงินการธนาคาร การค้าปลีก/ค้าส่ง จะเกิดการเคลื่อนไปทางมือของเส้นอุปทานจากเดิม S'_C เป็น S''_C ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตของสาขาการผลิต C ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากเดิม Q'_C เป็น Q''_C สำหรับสาขาการผลิต D คือสาขาการผลิตที่ได้รับผลกระทบจากการเชื่อมโยงไปข้างหลัง เช่น สาขาการผลิตชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์ จะมีความต้องการใช้มากขึ้นทำให้เส้นอุปสงค์ต่อสินค้าเหล่านี้

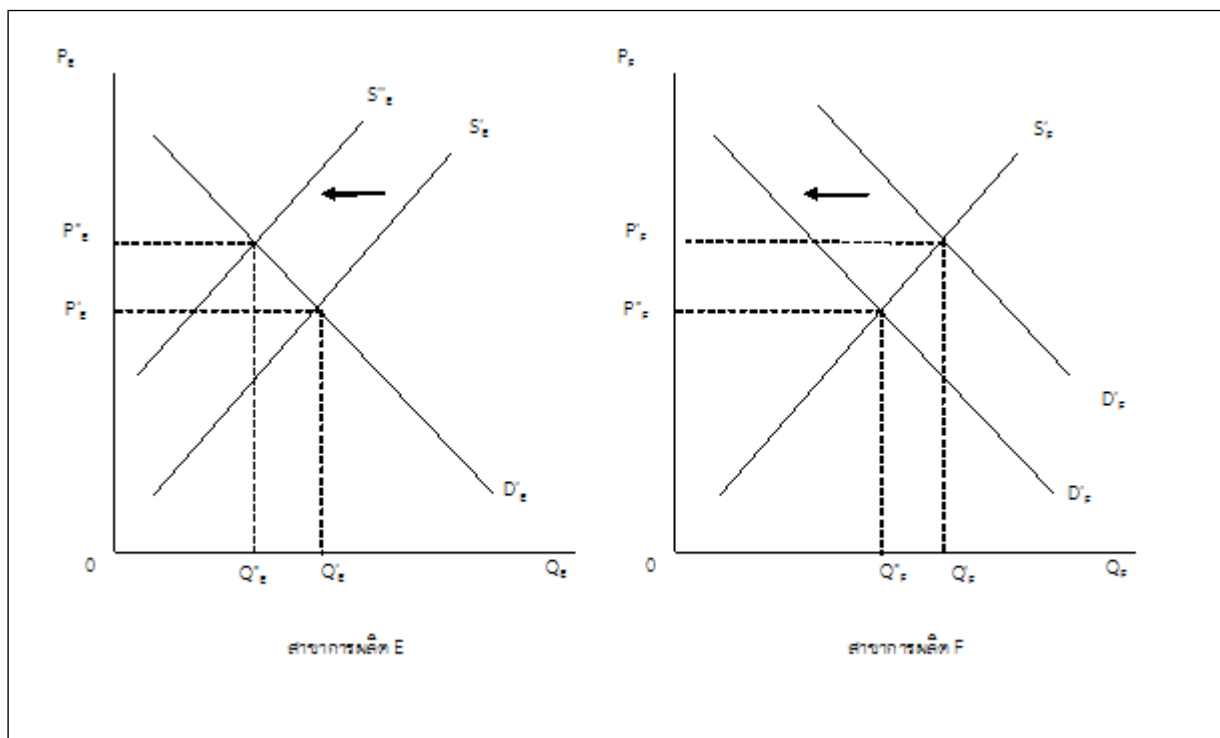
เคลื่อนไปทางขวามือ D'_D เป็น D''_D ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตของสาขาการผลิต D ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากเดิม Q'_D เป็น Q''_D

รูปที่ 1.5 ผลกระทบเชื่อมโยงไปข้างหน้าและเชื่อมโยงไปข้างหลังจากการมี 3G/4G

อย่างไรก็ตามผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการมี 3G/4G ต่อสาขาการผลิตอื่น ๆ ไม่จำเป็นจะต้องเป็นผลกระทบในทางที่ตีเสมอไป บางสาขาการผลิตอาจจะได้รับผลกระทบในทางลบก็เป็นได้ เช่น เมื่อสาขาการสื่อสารและสาขาการผลิตอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบในทางบวกมีการขยายตัวมากขึ้น สาขการผลิตเหล่านี้จะมีความต้องการใช้แรงงานและสินค้าชนิดอื่น ๆ เพิ่มขึ้น และจากการที่แรงงานรวมถึงทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตในระบบเศรษฐกิจมีอยู่อย่างจำกัด หมายความว่าจำเป็นต้องมีการแก่งแย่งการใช้ทรัพยากรกัน สาขาการผลิตบางประเภท อาทิเช่น การเกษตร การประมง เหมืองแร่ และอุตสาหกรรมบางประเภท อาจจะต้องหดตัวลงเพื่อปลดปล่อยปัจจัยการผลิตไปยังสาขาการผลิตที่มีการขยายตัว นอกจากนั้นธุรกิจบางประเภทที่แข่งขันกับการสื่อสาร 3G/4G ก็อาจได้รับผลกระทบทางลบจากความต้องการใช้ลดลงได้ เช่น โรงภาพยนตร์ การผลิตฮาร์ดแวร์ประเภทแผ่น CD DVD การผลิตกระดาษและสิ่งพิมพ์ เป็นต้น รูปที่ 1.6 แสดงผลกระทบในทางลบจากการมี 3G/4G ที่อาจเกิดขึ้นได้ การขยายตัวของสาขาบริการสื่อสารและสาขาการผลิตที่ได้รับผลกระทบในทางบวกอาจทำให้สาขาการผลิต E (เช่น การเกษตร) ต้องสูญเสียทรัพยากรที่

ใช้ในการผลิตไปจากการแก่งแย่งการใช้ทรัพยากร ทำให้เส้นอุปทานของสาขาการผลิต E เคลื่อนไปทางซ้ายมือจากเดิม S'_E เป็น S''_E ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตของสาขาการผลิต E ลดลงจากเดิม Q'_E เป็น Q''_E สำหรับสาขาการผลิต F (เช่น โรงภาพยนตร์) จะมีอุปสงค์ลดลงหรือเคลื่อนไปทางซ้ายมือจากเดิม D'_F เป็น D''_F ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณผลผลิตของสาขาการผลิต F ปรับตัวลดลงจากเดิม Q'_F เป็น Q''_F

รูปที่ 1.6 ผลกระทบในทางลบจากการมี 3G/4G ต่อสาขาการผลิตบางประเภท

จากแนวคิดดังกล่าวการศึกษาจะทำการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการมี 3G/4G ต่อเศรษฐกิจไทยเพื่อให้ทราบถึงผลกระทบที่มีต่อภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างไร ซึ่งเป็นการศึกษาในภาพรวม บางสาขาการผลิตอาจได้ผลกระทบในทางบวกและมีการขยายตัว ในขณะที่บางสาขาการผลิตอาจได้รับผลกระทบในทางลบและจะต้องหดตัวลง ดังนั้นแบบจำลอง CGE จึงมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์ดังกล่าว

ในการศึกษานี้จะสร้างแบบจำลองคำนวณดุลยภาพทั่วไปซึ่งมีลักษณะโครงสร้างทางทฤษฎีคล้ายกับแบบจำลอง PARA (Warr, et.al., 1994) และ CAMGEM (Dixon, et.al., 1994) ซึ่งเป็นแบบจำลองคำนวณดุลยภาพทั่วไปที่มีลักษณะเป็นแบบจำลองเชิงเส้นตรง (Linear of Johansen Type) ซึ่งมีการนำพฤติกรรมของผู้ผลิต ผู้บริโภค และ รัฐบาลมาพิจารณาและแสดงถึงการเชื่อมโยงของแต่ละส่วนในระบบเศรษฐกิจโดยจะอธิบายโครงสร้างของแบบจำลองคำนวณดุลยภาพทั่วไป (CGE) ในหัวข้อ 2.1.1 ซึ่ง

แบบจำลอง CGE จะประกอบด้วยระบบสมการอุปสงค์และอุปทานของสินค้าและปัจจัยการผลิตชนิดต่าง ๆ อันได้มาจากพฤติกรรมในการแสวงหาสิ่งที่เหมาะสมที่สุดของผู้บริโภคและผู้ผลิตในระบบเศรษฐกิจ รวมถึงสมการเงื่อนไขและสมการเอกลักษณ์ต่าง ๆ เช่น สมการเงื่อนไขดุลยภาพของตลาด สมการเงื่อนไขกำไรปกติสมการแสดงการกำหนด GDP เป็นต้น หลังจากนั้นจะกล่าวถึงการกำหนดตัวแปรภายในและตัวแปรภายนอกในแบบจำลอง CGE หรือการปิดแบบจำลอง (Model Closure) ในหัวข้อ 2.1.2

ต่อมาในหัวข้อ 2.1.3 จะกล่าวถึงฐานข้อมูลที่ใช้ในแบบจำลอง CGE อันประกอบด้วย ตารางบัญชีเมทริกซ์สังคม (SAM) ซึ่งสร้างขึ้นจากฐานข้อมูลตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (IO) และข้อมูลบัญชีรายได้ประชาชาติของประเทศไทยในปี พ.ศ.2553 และข้อมูลค่าพารามิเตอร์ความยืดหยุ่น (Elasticity) ซึ่งได้มาจากการอ้างอิงค่าตัวเลขที่ใช้งานศึกษาแบบจำลอง CGE ของประเทศไทยในอดีต ส่วนสุดท้ายในบทที่ 2 คือหัวข้อ 2.1.4 อธิบายวิธีการใช้โปรแกรม GEMPACK เพื่อประมวลผลแบบจำลอง CGE พอสังเขป

สุดท้ายในบทที่ 3 จะแสดงผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการมี 3G/4G ต่อเศรษฐกิจไทย ซึ่งจะทำการวิเคราะห์โดยพิจารณาจากค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการทั้ง 3 รายใหญ่ ได้แก่ กลุ่ม AIS กลุ่ม TRUE และกลุ่ม DTAC มีการลงทุนเพิ่มในทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการ ซึ่งทำให้สต็อกของทุน (Capital Stock) ในสาขาบริการไปรษณีย์โทรเลข โทรศัพท์ และการสื่อสาร ปรับเพิ่มขึ้น (ตรงกับสาขาการผลิตที่ 159 ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต) ซึ่งจะส่งผลโดยตรงทำให้สาขาการสื่อสารมีการขยายตัว และจะส่งผลต่อเนื่องต่อไปทำให้สาขาการผลิตต่าง ๆ ขยายตัวตามไปด้วย และในขณะเดียวกันอาจจะส่งผลกระทบต่อในทางลบทำให้บางสาขาการผลิตต้องหดตัวลง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมในที่สุด การวิเคราะห์ผลกระทบของการมี 3G/4G ต่อเศรษฐกิจไทยโดยใช้แบบจำลอง CGE จะสามารถแสดงรายละเอียดและค่าของผลกระทบต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน